

ZAŠTITA OZONSKOG OMOTAČA

Supstance koje oštećuju ozonski omotač (SOOO) svojim djelovanjem u atmosferi značajno narušavaju biljni i životinjski svijet, te u skladu sa tim Bečka konvencija o zaštiti ozonskog omotača, kao i Montrealski protokol, precizno određuju uslove i način postepenog isključivanja iz upotrebe ovih supstanci, te propisuju postupanje sa ovim supstancama, mješavinama, proizvodima i opremom koje sadrže ove supstance. Bosna i Hercegovina je potpisnica Bečke konvencije o zaštiti ozonskog omotača i Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač.

1. PROPISI

- Odluka o uslovima i načinu provođenja Montrealskog protokola i postepenog isključivanja iz upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač ("Službeni glasnik BiH", broj [36/07](#) i [67/15](#))
- [Naredba o nadležnosti carinskih ispostava za carinjenje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i proizvoda koji sadrže ove supstance \("Službeni glasnik BiH", broj \[8/11\]\(#\)\)](#)

2. ODLUKA O USLOVIMA I NAČINU PROVOĐENJA MONTREALSKOG PROTOKOLA I POSTEPENOG ISKLJUČIVANJA IZ UPOTREBE SUPSTANCI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ

Ova Odluka propisuje određivanje kvota za SOOO na godišnjem nivou, postupak licenciranja i izdavanja dozvola za supstance koje su zabranjene za uvoz, mješavina, proizvoda i opreme koje sadrže SOOO. Isto je u nadležnosti Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH - Ozonske jedinice.

Odluka propisuje način vršenja kontrole **uvoza, izvoza i provoza** supstanci koje su zabranjene za uvoz, mješavina, proizvoda i opreme koje sadrže SOOO, prema Prilogu 1. i Prilogu 2. Odluke, kao i sistem izvještavanja.

U Prilogu 1. sadržani su organski hemijski proizvodi:

- A. Lista kontrolisanih SOOO prema aneksima A,B,C i E Montrealskog protokola (CFC, haloni, halogenizirani CFC-i, ugljikotetrahloridi i trihloretani, HCFC, hidrobromofluorouglijci, bromofluormetan i metilbromid),
- B. Mješavine kontrolisanih supstanci (iz tarifnog broja 3824),
- C. nove kontrolisane supstance čiji je faktor oštećenja značajno manji i posmatra se u skladu sa odlukama Montrealskog protokola (halon-1202, n-propilbromid, etilbromid, trifluorometiljodid i metilhlorid),
- D. Zamjenske supstance bez uticaja na oštećenje Ozonskog omotača (iz tarifnog broja 2903),
- E. Mješavine zamjenskih supstanci (iz tarifnog broja 3824).

[Prilog 1.](#)

U Prilogu 2. sadržana je lista proizvoda (oprema) koja u svom sastavu sadrži SOOO, prema aneksu D. Montrealskog protokola a obuhvata rashladne i klima uređaje i njihove djelove, proizvode sa aerosolima (osim onih koji se primjenjuju u medicini), solventi i otapala, sredstva za gašenje požara i polimerni materijali (u primarnom obliku, pjenasti polimerni materijali i proizvodi sa polimerima).

Prilog 2.

3. NADLEŽNOST CARINE

Nadležni organi Uprave za indirektno oporezivanje BiH vrše nadzor i prihvataju prijavu za uvoz/izvoz ili provoz SOOO, mješavina, proizvoda i opreme koje sadrže SOOO samo ukoliko deklarant podnese propisane isprave kao i dozvolu za uvoz kontrolisanih supstanci izdatu od strane Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH - Ozonske jedinice. Obavezno se kontroliše usklađenost robe sa podnesenim ispravama i dozvolom.

Pod propisanim ispravama podrazumjevaju se: faktura koja prati robu, proizvođačka deklaracija, dozvola zemlje izvoznice.

Carinska ispostava vrši postupak carinjenja i puštanja robe u slobodan promet nakon provedenog carinskog postupka, a što uključuje pored dokumentarnog pregleda i fizički pregled a po potrebi i provjeru supstanci putem identifikatora.

Carinsko postupanje na graničnim prelazima, u unutrašnjim ispostavama carinjenja kao i sistem carinske kontrole detaljno je opisan u priručniku: "Program postepenog isključivanja supstanci koje oštećuju ozonski omotač (SOOO) u Bosni i Hercegovini".

Uprava za indirektno oporezivanje BiH putem kontakt tačke izvještava Ozonsku jedinicu o svim uvozima i izvozima SOOO, mješavina, proizvoda i opreme koje sadrže SOOO na godišnjem nivou ili periodično na zahtjev Ozonske jedinice.

U slučaju kršenja Odluke o uslovima i načinu provođenja Montrealskog protokola i postepenog isključivanja iz upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač potrebno je upoznati nadležne organizacione jedinice UIO, Odsjek za provođenje propisa i Odsjek za kontrolu kao i kontakt tačku pri UIO.

U slučaju pokušaja vanjskotrgovinskog prometa SOOO-a bez odgovarajućih isprava primjenjuju se odredbe Zakona o carinskoj politici BiH, Zakona o carinskim prekršajima, Zakon o prekršajima BiH i Krivičnog zakona BiH.

4. KONTAKT

Za sve detaljnije informacije u vezi vanjskotrgovinskog prometa roba koje oštećuju ozonski omotač možete se obratiti kontakt tački UIO za provođenje Montrealskog protokola:

- Ana Mrnjavac, šef Grupe za kontrolu, Odsjek za carinske poslove, RC Sarajevo, telefon: 033/246-116